

הקורבנות זעקו - הצעירים פרצו - השומרים הלמו - הסוסים הסתערו - כאשר נשמעו בירושלים צלילי

דויטשלאנד איבר אלס

נפוליון. הקיסר הצרפתי כבש את גרמניה בלי מאמץ, הקים בה שלטון-כיבוש משפיל ואכזרי. דור שלם של גרמנים צעירים קם נגד כיבוש זה. מיטב המשוררים הצעירים התגייסו לצבא וניספו בשדה-הקרב. נוער זה לא הסתפק בגירוש השלטון הזר. הוא רצה בגרמניה מאוחדת, דמוקראטית. תנועת-השיחורור הגרמנית היתה לאומנית, מתקדמת ואידיאליסטית בעת ובעונה אחת. אבל היא לא הצליחה. הנסיכים הוסיפו לפלג את גרמניה, והריאקציה השתלטה במדינה.

★ ★ ★

שחירו של הופמן נועד למחות נגד מצב זה. כאשר כתב "דויטשלאנד איבר אלס, איבר אלס אין דר וולט" ("גרמניה מעל לכל, מעל לכל בעוזסו") לא חלם כלל להטיף לעליונות הגזע הגרמני בעולם. הוא התכוון לומר: גרמניה המאוחדת מעל לכל, מעל לנסיכים ומלכים ופיאודלים. גם הפסוק העיקרי של הבית הראשון נועד להדגיש רעיון זה: "מן הנהר מאס (בצרפת) ועד נהר המל (בליטא), מן האטש (באיטליה) ועד הבלט (בדנמארק)...". היה זה תחום דוברי-הגרמנית, אותם ביקש המ- שורר לאחד.

השגריר הגרמני רולף פאולס סוקר יחידה של חיל- השריון שניצבה בכניסה לבית-הנשיא. כשהוא חיוור ופניו קפואות, עובר פאולס על גבי השטיח האדום שנפרש לכבודו. צועד לידו מפקד-המשמר.

הוורמאכט וצה"ל

ברבע שניםמנו צלילי השיר, פרצה זעקה מפי מאות המפגינים. הם יכלו לסבול את קצין הוורמאכט, את הדגל השחור-אדום-זהוב. הם לא יכלו לסבול את השיר. כי צלילי ההמנון הגרמני מרעידים את לבו של כל אדם שהיה באירופה הנאצית. הוא מסמל את תקופת השואה.

★ ★ ★

אולם "דויטשלאנד איבר אלס" לא נולד כשיר נאצי. הוא נוצר, דווקא, כשיר דמוקראטי ושחר-קידמה. דרכו מסי-מלת, יותר מכל דבר אחר, את תולדות גרמניה במאה השנים האחרונות.

היינריך הופמן פוין-פארלסלבן כתב אותו בשנת 1842. את המנגינה לקח מיצירה של יוהן פראנץ היידן, שחברה למען הקיסר האוסטרי, וששימשה כהמנון אוסטרי עד לסוף מלחמת-העולם הראשונה (אלוהים יגן על הקיסר...).

המנונו של הופמן היה ביטוי של תקופה. גרמניה היתה מבוחרת או לעשרות נסיכויות גדולות, קטנות וזעירות, שכל אחת מהן שמרה בקנאות על עצמאותה וריבונותה. כתוצאה מפילוג זה, הטבוע באופי הגרמני, לא הפכה גרמניה למעצמה עולמית בשעה שהבריטים והצרפתים התעצמו והתעשרו, והיא נשארה ללא חיליים ומושבות. הנוער הגרמני מרד נגד מציאות זו בימי